

**Vlaamse Toezichtcommissie voor het
elektronische bestuurlijke
gegevensverkeer**

**Beraadslaging VTC nr. 01/2012 van
11 januari 2012**

Betreft: aanvraag tot machtiging voor de mededeling van persoonsgegevens van cursisten door de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie aan het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS), afdeling Volwassenenonderwijs

I. ELEMENTEN VAN DE AANVRAAG

A. WETTELIJKE, DECRETALE EN REGLEMENTAIRE GRONDSLAGEN

1. De Vlaamse Toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "VTC");
2. Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het E-govdecreet"), inzonderheid de artikelen 8 en 11;
3. Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP");

4. Gelet op het Koninklijk besluit van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "KB 13 februari 2001").

B. VERLOOP VAN HET ONDERZOEK

5. Gelet op de aanvraag, ontvangen op 23 december 2011;

6. Gelet op de evaluatie van de beveiliging van AHOVOS, ontvangen op 23 december 2011;

7. Beslist op 11 januari 2012, na beraadslaging, als volgt:

II. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

8. Het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen (AHOVOS), afdeling Volwassenenonderwijs heeft de bedoeling om met de nieuwe databank DAVINCI de processen rond de gegevensuitwisseling in het Volwassenenonderwijs uit te bouwen.

9. Voorliggende aanvraag tot machtiging betreft de gegevensstroom van de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie naar AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, voor 2 doeleinden:

- de berekening van de financiering van de centra;
- de beleidsevaluatie en -ondersteuning door middel van historische en statistische gegevens.

10. De gegevensstroom voor de berekening van de financiering van de centra vindt momenteel al plaats en met deze machtigingsaanvraag wil men de bestaande gegevensstroom regulariseren¹. Daarnaast is het de bedoeling om DAVINCI ook te gebruiken voor een andere taak van AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, nl. de beleidsevaluatie en -ondersteuning. Eén van de sleutelbegrippen van het huidige onderwijsbeleid is een evidence based policy. Beleidsrapportering onder de vorm van strategische en operationele gegevens is hierbij onontbeerlijk. Het volwassenenonderwijs heeft als typisch kenmerk sterk onderhevig te zijn aan sociale, maatschappelijke en economische tendensen. In een zeker opzicht is het volwassenenonderwijs immers een vorm van remediërend onderwijs zoals bij het later behalen van een diploma Secundair Onderwijs, het heroriënteren van volwassenen op de arbeidsmarkt of als aanvulling op het eerder afgelegde professionele en educatieve parcours. Vandaar dat het uitbouwen van een informatierijke omgeving als strategische organisatiedoelstelling opgenomen is in het kader van de Beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en AHOVOS.

III. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

A. ONTVANKELIJKHEID

11. Bepaalde van de gegevens die van de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie zullen meedelen aan AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, waaronder naam en voornaam, moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP. De gegevens die worden gevraagd, kunnen gecatalogeerd worden in divers groepen: zo zijn er gegevens omtrent de persoon, de aanmelding, de plaatsing, de participatie, het studiebewijs en de individuele arbeidservaring. In randnummer 37 e.v. wordt een uitgebreid overzicht gegeven van de gevraagde gegevens.

¹ Regularisatie conform artikel 8 E-govdecreet: *"De elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie vereist een machtiging van de toezichtcommissie of van een kamer van de toezichtcommissie als vermeld in artikel 10, § 1, tenzij de elektronische mededeling van die gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer."*

12. Overeenkomstig artikel 8, eerste lid, van het E-govdecreet vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een instantie² een machtiging van de VTC, tenzij de elektronische mededeling van gegevens al onderworpen is aan een machtiging van een ander sectoraal comité, opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

13. De persoonsgegevens worden opgevraagd bij de Centra voor Volwassenenonderwijs (CVO) en de Centra voor Basiseducatie (CBE). Hun oprichting, werking, organisatie en subsidiëring wordt strikt gereguleerd door de Vlaamse overheid³. Deze centra zijn dus op basis van artikel 3, 1°, van het decreet van 16 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur, te beschouwen als bestuursinstanties en vallen dus onder het toepassingsgebied van artikel 8 van het E-govdecreet.

14. De VTC is derhalve bevoegd om voorliggende machtigingsaanvraag te behandelen.

B. TEN GRONDE

B.1. FINALITEITSBEGINSEL

15. Artikel 4, §1, 1°, WVP, stelt dat iedere verwerking van persoonsgegevens eerlijk en rechtmatig moet zijn. Dit houdt in dat iedere gegevensverwerking dient te gebeuren op een transparante wijze en mits naleving van het recht.

16. Zoals onder randnummer 11 (en verder uitgewerkt in randnummer 37, e.v.) omschreven zijn bepaalde van de gevraagde gegevens persoonsgegevens. Overeenkomstig artikel 4, §1, 2°, WVP, dienen persoonsgegevens voor

² Het begrip 'instantie' wordt gedefinieerd in artikel 2, 10°, van het decreet als: "een instantie, vermeld in artikel 4, §1, van het decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur".

Art. 4. § 1. Dit decreet is van toepassing op de volgende instanties :

1° het Vlaams Parlement en de eraan verbonden instellingen;

2° de diensten, instellingen en rechtspersonen die afhangen van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest;

3° de gemeenten en de districten;

4° de provincies;

5° de andere gemeentelijke en provinciale instellingen, met inbegrip van de verenigingen zonder winstoogmerk waarin één of meer gemeenten of de provincies minstens de helft van de stemmen in één van de beheersorganen heeft of de helft van de financiering voor haar rekening neemt;

6° de verenigingen van provincies en gemeenten, bedoeld in de wet van 22 december 1986 betreffende de intercommunales, en de samenwerkingsvormen zoals geregeld in het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

7° de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hierna O.C.M.W.'s te noemen, en de verenigingen, bedoeld in hoofdstuk 12 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende O.C.M.W.'s;

8° de polders, bedoeld in de wet van 3 juni 1957 betreffende de polders, en de wateringen, bedoeld in de wet van 5 juli 1956 betreffende de wateringen;

9° de kerkfabrieken en de instellingen die belast zijn met het beheer van de temporaliën van de erkende erediensten;

10° alle andere instanties binnen het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

³ Decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende de organisatie van het opleidingsaanbod in het volwassenenonderwijs, besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2007 tot regeling van een aantal aangelegenheden voor de Centra voor Volwassenenonderwijs in uitvoering van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 tot regeling van een aantal aangelegenheden voor de Centra voor Basiseducatie ter uitvoering van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs, besluit van de Vlaamse Regering van 4 september 2009 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende de studiebekrachtiging in het volwassenenonderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 betreffende de organisatie van het opleidingsaanbod in het volwassenenonderwijs.

welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden te worden verkregen en mogen zij niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. Hierbij wordt rekening gehouden met alle relevante factoren, met name de redelijke verwachtingen van de betrokkene en met de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen. De VTC onderzoekt hierna de verschillende aspecten van dit finaliteitsbeginsel.

Oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverwerking:

17. De Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie verzamelen de persoonsgegevens bij de cursisten op het moment van de inschrijving. In het kader van de financiering van de centra dienen zij heel wat gegevens betreffende de cursisten ter beschikking te stellen van AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, dat belast is met de berekening van de financiering.

18. Een cursist kan pas voor een centrum financierbaar zijn indien hij voldoet aan de toelatings- en de inschrijvingsvoorwaarden.

19. De toelatingsvoorwaarden voor een cursist worden vermeld in artikel 31 tot artikel 35 van het decreet van 15 juli 2007 betreffende het volwassenenonderwijs⁴. Het gaat om volgende voorwaarden:

- HBO (hoger beroepsonderwijs):
 - voldaan hebben aan de deeltijdse leerplicht (dit controleert DAVINCI voorlopig op leeftijd, want er is nog geen connectie met de databank van het leerplichtonderwijs);
 - beschikken over één van een lijst welbepaalde studiebewijzen.
- SLO (specifieke lerarenopleiding):
 - diploma SO of HO (vandaar het hoogst behaalde diploma);
 - voor buitenlandse cursisten: gelijkwaardige diploma's (vandaar land buitenlands diploma).
- Basiseducatie:
 - voltijdse of deeltijdse leerplicht afhankelijk van het leergebied (controle op leeftijd).
- Secundair volwassenenonderwijs:
 - voltijdse leerplicht (behalve bij bepaalde opleidingen).

20. De inschrijvingsvoorwaarden voor de cursist worden vermeld in artikel 37 van het decreet volwassenenonderwijs. Voldaan hebben aan de toelatingsvoorwaarden, vermeld in randnummer 19, is één van de inschrijvingsvoorwaarden. De andere zijn:

- inschrijvingsgeld betaald hebben,
- zich akkoord verklaren met het agogisch project en het centrumreglement,
- wettig in België verblijven of beschikken over de Belgische nationaliteit.

⁴ Hierna: het decreet volwassenenonderwijs.

21. Voor de berekening van de financiering wordt het aantal lestijden in aanmerking genomen. Op basis van artikel 99 van het decreet volwassenenonderwijs komen voor de berekening van het aantal lesuren cursist⁵ enkel de cursisten in aanmerking die:

- voldoende geparticipeerd hebben aan de cursus,
- het inschrijvingsgeld betaald hebben,
- ingeschreven zijn voor 1/3 van het aantal lestijden.

Doeleinde van de verdere verwerking:

22. De machtiging wordt gevraagd voor het uitbouwen van de databank DAVINCI met als doel:

- de berekening van de financiering van de centra;
- het verzamelen van beleidsinformatie d.m.v. historische en statistische verwerking teneinde de besluitvorming rond het volwassenenonderwijs degelijk te ondersteunen⁶.

23. Krachtens artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen" heeft het agentschap als missie : *"Het verzorgen van de best mogelijke dienstverlening aan de klanten van het agentschap, nl. de desbetreffende instellingen, personeelsleden en deelnemers : cursisten, studenten, leerlingen en ouders."*

24. Artikel 3 van hetzelfde besluit omschrijft de taken van het agentschap:

"1° het verzorgen van een kwaliteitsvolle, transparante en toegankelijke financiële dienstverlening voor het personeel uit het hoger onderwijs en het volwassenenonderwijs;

2° het verzorgen van een kwaliteitsvolle, transparante en toegankelijke financiële dienstverlening voor de instellingen en studentenvoorzieningen uit het hoger onderwijs en de instellingen uit het volwassenenonderwijs;

3° het verzorgen van een kwaliteitsvolle, transparante en toegankelijke dienstverlening voor studenten, cursisten, leerlingen en burgers."

25. Wat betreft het doeleinde de berekening van de financiering van de centra:

Eén van de taken van AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, is de berekening van de financiering van de centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie. In het huidige systeem sturen de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie op geregelde tijdstippen een bulkzending door met daarin onder andere de persoonsgegevens van hun cursisten⁷. De gegevensbulk (txt-file) wordt aangemaakt in de software van de centra en via een webtoepassing (WebEDISON) worden de txt-files in het mainframe van het Beleidsdomein

⁵ lesuren cursist : het resultaat van de vermenigvuldiging van het aantal lestijden van een module met het aantal financierbare of subsidieerbare cursisten.

⁶ Een tweede luik, nl. vereenvoudiging van de processen, teneinde te komen tot een performante gegevensuitwisseling met de instellingen van het Volwassenenonderwijs (planlastvermindering) en met strategische partners en belanghebbenden, zal op termijn worden gerealiseerd. De aanvrager stelt dat voor de toekomstige gegevensstromen voorafgaand de vereiste machtigingen zullen gevraagd worden. In dit kader heeft het project DAVINCI (kwaliteitsverbetering, actualisering en uitbreiding van de gegevens), de ambitie om voor bepaalde informatie over het Volwassenenonderwijs als bron databank te worden aangeduid.

⁷ Persoonsgegevens die de centra zelf verzamelen, in de praktijk door ze bij de cursist op te vragen.

Onderwijs en Vorming geïmporteerd. Deze manier van werken heeft echter grote nadelen voor het Volwassenenonderwijs. Deze werkwijze met bulkzendingen is overgenomen van het leerplichtonderwijs, waar twee telmomenten zijn (één op 1 oktober en één op 1 februari). Het Volwassenenonderwijs is echter modulair van aard, wat betekent dat cursussen op elk moment kunnen gestart worden en dat cursisten gedurende het ganse jaar kunnen instappen. Daarom wenst men het systeem van de bulkzendingen te vervangen door de centra in DAVINCI te laten registreren, gebruik makend van webservices. Deze gebeurtenisgeïntegreerde aanpak zal veel dichter aansluiten bij de realiteit op het veld en aldus ook een betere opvolging mogelijk maken.

26. Wat betreft het doeleinde het verzamelen van beleidsinformatie d.m.v. historische en statistische verwerking teneinde de besluitvorming rond het volwassenenonderwijs degelijk te ondersteunen:

Overeenkomstig artikel 9, § 1, 1°, van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003, regelt de beheersovereenkomst de concretisering van de kwalitatieve en kwantitatieve wijze waarop het agentschap zijn taken vervult, met strategische en operationele doelstellingen, beschreven aan de hand van meetbare criteria⁸.

27. Het uitbouwen van een informatierijke omgeving is als strategische organisatiedoelstelling opgenomen in de Beheersovereenkomst 2011-2015 tussen de Vlaamse Regering en AHOVOS. AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, heeft de persoonsgegevens van haar cursisten nodig om haar taken, bepaald in de beheersovereenkomst, naar behoren uit te kunnen voeren. Strategische doelstellingen van AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, zijn:

- AHOVOS formuleert vanuit haar expertise van de beleidsuitvoering en het betrokken beleidsveld relevante voorstellen aan het beleid;
- AHOVOS zal actief meewerken aan de uitbouw van een kenniscentrum om kwalitatief onderwijs mogelijk te maken;
- AHOVOS werkt mee aan de uitbouw van een informatierijke omgeving in samenwerking met het Departement en alle agentschappen;
- AHOVOS zal actief meewerken aan het beleidsproject 'stimuleren van Nederlands als tweede taal';
- AHOVOS werkt aan het doorvoeren van vereenvoudiging.

28. Eén van de sleutelbegrippen van het huidige onderwijsbeleid is een evidence based policy. Beleidsrapportering onder de vorm van strategische en operationele gegevens is hierbij onontbeerlijk. In de Beleidsbrief Onderwijs, beleidsprioriteiten 2010-2011, komt deze preoccupatie naar voor als de behoefte aan een informatierijke omgeving.

29. In het verleden werd weinig geïnvesteerd in het opzetten van een adequaat datamodel voor het volwassenenonderwijs, waaruit evidence-based beleidsinformatie kan gehaald worden. Het volwassenenonderwijs behelpt zich nu al geruime met de bestaande databanken van het leerplichtonderwijs, waardoor er nu vaak gewerkt wordt met bijkomende manuele gegevensopvragingen om een antwoord te kunnen bieden op prangende, actuele beleidsvragen. Bijvoorbeeld om de wachtlijsten in het studiegebied Nederlands Tweede Taal (NT2) te capteren. Zelfs

⁸ Artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 september 2005 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap "Agentschap Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs en Studietoelagen".

op vragen in verband met de eigen operationele budgettaire processen kan de afdeling Volwassenenonderwijs momenteel niet tijdig een antwoord geven en dient ze daarom te werken met historische gegevens.

30. De VTC is van oordeel dat de omschrijving van de doeleinden van de verdere verwerking welbepaald en uitdrukkelijk zijn in de zin van artikel 4, §1, 2°, WVP en brengt in herinnering dat gevraagde gegevens enkel met het oog op dit doeleinde mogen verwerkt worden.

31. De vraag rijst of voorliggende verdere verwerkingen als verenigbaar kunnen beschouwd worden met de primaire verwerking.

32. Wat betreft het doeleinde de berekening van de financiering van de centra:

Het oorspronkelijk doeleinde van de inzameling van de persoonsgegevens door de centra bij de cursisten is het verkrijgen van een financiering van de Vlaamse overheid. Hiervoor bestaat de nood aan gegevens omtrent de cursisten, of zij voldoen aan de gestelde toelatings- en inschrijvingsvoorwaarden (zie randnummers 18 tot 21). Het doeleinde van de verdere verwerking is hetzelfde als het oorspronkelijk doeleinde van de gegevensverzameling door de centra.

33. Wat betreft het doeleinde het verzamelen van beleidsinformatie d.m.v. historische en statistische verwerking teneinde de besluitvorming rond het volwassenenonderwijs degelijk te ondersteunen:

Artikel 4, §1, 2°, laatste zin WVP, bepaalt: "*Onder de voorwaarden vastgesteld door de Koning na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wordt verdere verwerking van de gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden niet als onverenigbaar beschouwd;*".

In casu gaat het om een latere verwerking voor historische en statistische doeleinden die beantwoorden aan de voorschriften van het hoofdstuk II van het Koninklijk besluit van 13 februari 2001⁹. De verdere verwerking dient te gebeuren aan de hand van niet-gecodeerde gegevens. Het nemen van degelijk onderbouwde beleidsmaatregelen is maar mogelijk wanneer men de studie- en schoolloopbaan van de cursist kan opvolgen. Cursisten hebben wel een stamnummer, maar dit is enkel gebonden aan de school. Als een cursist van school verandert is men het spoor bijster. Op die manier is het onmogelijk om uitspraken te doen over bijvoorbeeld het aantal leerlingen dat van studierichting verandert, want vaak gaat verandering van studierichting gepaard met een schoolverandering. Het kunnen identificeren van de cursist is dus cruciaal.

34. De VTC merkt op dat de niet-gecodeerde persoonsgegevens voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26, enkel kunnen gebruikt worden door AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs. Bij de openbaarmaking of publicatie van de beleidsmaatregelen mogen uitsluitend anonieme gegevens vermeld worden.

35. Op zich zijn de doelen dus gerechtvaardigde doelen, er moet echter wel nog een onderzoek gebeuren naar de proportionaliteit van de verdere verwerking (punt B.2.) en er moet rekening worden gehouden met de belangen

⁹ KB van 13 februari 2001 ter uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

van de betrokkenen. Vandaar dat de vereisten van transparantie en beveiliging een doorslaggevende rol spelen (punt B.3. en B.4.).

B.2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL

B.2.1. Aard van de gegevens

36. Overeenkomstig artikel 4, §1, 3°, WVP, moeten persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

37. AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs wenst, voor de doeleinden vermeld in randnummer 22 tot 26, verschillende persoonsgegevens te ontvangen van de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie. Het gaat om gegevens omtrent:

- de persoon,
- de aanmelding,
- de plaatsing,
- de participatie,
- het studiebewijs,
- de individuele arbeidservaring.

38. Er dient voor elke categorie nagegaan welke concrete gegevens AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, wenst te ontvangen en welke van deze gegevens moeten beschouwd worden als persoonsgegevens in de zin van artikel 1, §1, WVP.

39. **Gegevens omtrent de persoon:**

- INSZ-nummer;
- Naam en voorna(a)m(en);
- Domicilieadres (straat, huisnummer, postcode, gemeente);
- Geboortedatum;
- Geboorteland;
- Geboorteplaatsomschrijving;
- Geslacht;
- Nationaliteit.

40. In de aanvraag wordt verduidelijkt dat in het geval een cursist niet beschikt over een INSZ-nummer, het centrum noodzakelijkerwijs de andere persoonsgegevens, vermeld in randnummer 39, zal doorgeven aan AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs. Deze kan dan een opzoeking verrichten in het Rijksregister of BIS-register

om te verzekeren of er inderdaad geen identificatienummer voor de betrokken cursist bestaat. In dit geval wordt overgegaan tot de creatie van een BIS-nummer, dat wordt teruggekoppeld aan het centrum.

41. Wat betreft het doorgeven van de persoonsgegevens (met uitzondering van het INSZ-nummer), vermeld in randnummer 39, in het geval de cursist geen INSZ-nummer heeft, is de VTC bevoegd te oordelen over de proportionaliteit van de persoonsgegevens.

42. De VTC is van oordeel dat naam en voornaam van de cursist noodzakelijk zijn voor AHOVOS om een controle te kunnen uitvoeren op de correctheid van de gegevens om deze te kunnen koppelen aan het INSZ-nummer.

AHOVOS stelt dat de identificatie van de cursist is noodzakelijk om volgende redenen:

- het uniek identificeren van de cursisten¹⁰ is vereist om correcte statistieken te trekken en om de loopbaan van de cursist op te volgen;
- mogelijkheid tot koppeling aan externe databanken¹¹; ¹²
- een van de voorwaarden voor inschrijving is het bewijs leveren te beschikken over de Belgische nationaliteit of te voldoen aan de bepalingen van het wettig verblijf, zoals bedoeld in artikel 2, 48° (artikel 37 decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs)¹³, vermeld in randnummer 20.

43. Het domicilieadres is nodig voor de afstemming van het educatieve aanbod. De relatie tussen de woonplaats van de cursist en de vestigingsplaats van het centrum waar de cursist opleiding volgt is van belang voor het aanpassen van de programmatie.

44. De geboortedatum is vereist om te controleren of de cursist voldoet aan de toelatingsvoorwaarden voor voltijdse/deeltijdse leerplicht. Al dan niet voldaan hebben aan de leerplicht heeft geen vereiste naar studiebewijzen, men kan enkel controleren op leeftijd.¹⁴

45. Het geslacht is van belang voor statistisch onderzoek in het kader van doelgroepbepaling.

46. Nationaliteit, geboorteland en geboorteplaatsomschrijving zijn vereist om voor de cursist een BIS-nummer te creëren.

¹⁰ Identificatie op basis van stamnummer is niet voldoende omdat dit enkel gebonden is aan een onderwijsinstelling. Het is dan niet mogelijk om de schoolloopbaan over verschillende onderwijsinstellingen in kaart te brengen.

¹¹ In de toekomst is het de bedoeling om in het kader van het e-govdecreet zoveel mogelijk informatie in externe databanken op te zoeken. Bijvoorbeeld voor de registratie in de LED: een studiebewijs in het volwassenenonderwijs kan enkel geregistreerd worden in de LED indien er een geldig INSZ beschikbaar is (machtiging 05/2011 van 23 februari 2011).

¹² De VTC benadrukt dat de koppeling met externe databanken dient voorafgegaan door een machtiging van de VTC of van een sectoraal comité, naargelang de instantie die de gegevens zal meedelen.

¹³ Artikel 2, 48°, decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs: "*wettig verblijf : de situatie van de vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is om in het Rijk te verblijven of die gemachtigd is er zich te vestigen, of die volgens een geldig document in het Rijk mag verblijven, overeenkomstig de bepalingen van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.*".

¹⁴ Artikel 32 en 34 decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs.

47. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26.

48. **Gegevens omtrent de aanmelding:**

- Aanmeldingsdatum;
- Gewenst aantal lessen per week;
- Gewenst lesmoment;
- Gewenste startdatum;
- Hoogst behaalde diploma;
- Soort NT2-aanmelding;
- Toelatingsvoorwaarde;
- Werkritme;
- Werksituatie;
- Diplomaland;
- Modulevariant;
- Opleidingsvariant;
- Centrum;
- CRAB-postkantoor.

49. De gegevens, vermeld in randnummer 48, zijn te beschouwen als indirect identificeerbare gegevens. Het is niet uit te sluiten dat uit bepaalde van deze gegevens informatie omtrent een cursist kan worden afgeleid. Deze gegevens zijn noodzakelijk voor de berekening van de financiering. Daarnaast heeft AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs de bedoeling te peilen naar de sociaal-economische achtergrond van de cursisten, zodat kan voorzien worden in een behoeftedekkend aanbod.

50. Een aantal van de gegevens, vermeld in randnummer 48, zijn optioneel, omdat ze niet steeds van toepassing zijn of omdat de cursist een bepaalde voorkeur niet heeft opgegeven. Het gaat om volgende gegevens: gewenst aantal lessen per week, gewenst lesmoment, werkritme, modulevariant, centrum en CRAB-postkantoor. Daarnaast zijn een aantal gegevens enkel verplicht in geval van een specifieke hoedanigheid van de cursist. Het gaat om volgende gegevens: soort NT2-aanmelding (enkel verplicht voor NT2-cursussen), toelatingsvoorwaarde (enkel verplicht voor HBO/SLO-cursussen¹⁵), diplomaland (enkel verplicht voor buitenlandse cursisten). De andere gegevens zijn altijd verplicht.

51. De VTC merkt op dat het gegeven 'hoogst behaalde diploma' kan opgevraagd worden in de leer- en ervaringsbewijzendatabank, waartoe AHOVOS een machtiging¹⁶ heeft verkregen. De gegevens 'werkritme' en 'werksituatie' kunnen bekomen worden bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, voor zover de bedoelde informatie achter deze gegevens dezelfde is als deze beschikbaar bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

¹⁵ HBO/SLO: hoger beroepsonderwijs/specifieke lerarenopleiding.

¹⁶ VTC 05/2011 van 23 februari 2011.

52. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26, met een voorbehoud bij de gegevens, vermeld in randnummer 51.

53. **Gegevens omtrent de plaatsing:**

- Betaald educatief verlof;
- Betaald via derde partij (inschrijvingsgeld betaald door de cursist via een derde partij);
- Derdebetaleregeling (inschrijvingsgeld betaald door een derde partij);
- Evaluatieresultaat (behaalde resultaat door de cursist);
- Extra informatie (ad hoc informatie omtrent de plaatsing);
- Financierbaar volgens centrum (of het centrum meent dat de plaatsing financierbaar is);
- Inschrijvingsdatum;
- Inschrijvingsgeld;
- Plaatsingsstatus (gereserveerd, toegewezen, niet toegewezen, ingeschreven, niet ingeschreven, uitgeschreven);
- Plafond overschreden (geeft aan of de cursist het plafond van inschrijvingsgelden heeft bereikt);
- Reservatiedatum (datum waarop de cursist wenst in te schrijven, maar het centrum niet kan bevestigen of er plaats is);
- Resultaatsdatum van een module;
- Stopzettingsdatum van een module;
- Toelatingsvoorwaarde;
- Toewijzingsdatum (datum waarop wordt overeengekomen dat de cursist zal inschrijven, maar nog niet voldoet aan alle inschrijvingsvoorwaarden);
- Uitschrijvingsdatum;
- Verblijfsdocument;
- Verificatiebeslissing dat een cursist is ingeschreven en financierbaar is;
- Werksituatie;
- Tarief (welk tarief voor het inschrijvingsgeld van de cursist van toepassing is, mogelijke vrijstellingen).

54. De gegevens, vermeld in randnummer 53, zijn te beschouwen als indirect identificeerbare gegevens. Het is niet uit te sluiten dat uit bepaalde van deze gegevens informatie omtrent een cursist kan worden afgeleid. Deze gegevens zijn noodzakelijk voor de berekening van de financiering. Het AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs heeft de bedoeling te peilen naar de sociaal-economische achtergrond van de cursisten, zodat kan voorzien worden in een behoeftedekkend aanbod.

55. Een aantal van de gegevens, vermeld in randnummer 53, zijn optioneel, omdat ze niet steeds van toepassing zijn of omdat de cursist een bepaalde voorkeur niet heeft opgegeven. Het gaat om volgende gegevens: betaald via derde partij, derdebetaleregeling, extra informatie, plafond overschreden, stopzettingsdatum van een module, toewijzingsdatum, uitschrijvingsdatum en verblijfsdocument. Daarnaast zijn een aantal gegevens verplicht: betaald

educatief verloop, evaluatieresultaat, financierbaar volgens centrum, plaatsingsstatus, reservatiedatum en werksituatie. Een aantal gegevens zijn enkel verplicht in geval van een specifieke hoedanigheid van de cursist. Het gaat om volgende gegevens: inschrijvingsdatum, inschrijvingsgeld, verificatiebeslissing en tarief (verplicht voor ingeschreven cursisten), toelatingsvoorwaarde (enkel verplicht voor HBO/SLO-cursussen).

56. De VTC merkt op dat het gegeven 'werksituatie' kan bekomen worden bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, voor zover de bedoelde informatie achter deze gegevens dezelfde is als deze beschikbaar bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

57. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26, met voorbehoud bij het gegeven, vermeld in randnummer 56.

58. **Gegevens omtrent participatie:**

- Participatiestatus van de cursist (aanwezig, afwezig, verantwoord afwezig).

59. Het gegeven, vermeld in randnummer 58, is te beschouwen als indirect identificeerbaar gegeven. Het is niet uit te sluiten dat hieruit informatie omtrent een cursist kan worden afgeleid. Een cursist die voldoet aan de toelatings- en de inschrijvingsvoorwaarden kan voor het centrum financierbaar zijn of niet- financierbaar. Dit hangt af van onder meer voldoende participatie aan de cursus.¹⁷

60. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26.

61. **Gegevens omtrent het studiebewijs:**

- Studiebewijstype (attest, certificaat, deelcertificaat, diploma gegradueerde volwassenenonderwijs, diploma leraar, diploma secundair onderwijs, getuigschrift, informeel bewijs);
- Uitreikingsdatum van het studiebewijs.

62. De gegevens, vermeld in randnummer 61, zijn te beschouwen als indirect identificeerbare gegevens. Het is niet uit te sluiten dat uit bepaalde van deze gegevens informatie omtrent een cursist kan worden afgeleid. Deze gegevens zijn noodzakelijk voor statistieken omtrent de outcome van het volwassenenonderwijs.

63. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26.

64. **Gegevens omtrent de individuele arbeidservaring:**

- Aantal volledige dagen gepand voor individuele arbeidservaring;

¹⁷ Artikel 99 decreet Volwassenenonderwijs.

- Aanvangsdatum van de individuele arbeidservaring;
- Datum vroegtijdige stopzetting;
- Einddatum van de individuele arbeidservaring ;
- Paritair comité (in welk paritair comité de cursist stage volgt);
- Nacecode (in welke beroepssector de cursist stage volgt);
- Vestigingseenheidsnummer (het unieke nummer waarmee de vestiging van de stagegever gekend is in de KBO).

65. De gegevens, vermeld in randnummer 64, zijn te beschouwen als indirect identificeerbare gegevens. Het is niet uit te sluiten dat uit bepaalde van deze gegevens informatie omtrent een cursist kan worden afgeleid. Deze gegevens zijn noodzakelijke voor statistische gegevens en om de intensiteit van de stage te bepalen.

66. Het gegeven datum vervroegde stopzetting is optioneel, omdat het enkel van toepassing is wanneer de individuele arbeidservaring vroegtijdig wordt stopgezet. Daarnaast zijn een aantal gegevens verplicht: aantal volledige dagen gepland, aanvangsdatum en einddatum. Een aantal van de gegevens zijn enkel verplicht in bepaalde omstandigheden. Het gaat om volgende gegevens: paritair comité (indien gekend), nacecode (indien geen paritair comité is gekend), vestigingseenheidsnummer (indien gekend).

67. De VTC merkt op dat de gegevens 'paritair comité', 'nacecode' en 'vestigingseenheidsnummer' kunnen verkregen worden bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

68. De VTC is van oordeel dat de gevraagde gegevens conform zijn aan artikel 4, §1, 3°, WVP en relevant, evenredig en niet buitensporig voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26, met uitzondering van de gegevens in randnummer 67.

B.2.2. Bewaringstermijn van de gegevens

69. Artikel 4, §1, 5°, WVP voorziet dat persoonsgegevens niet langer mogen worden bewaard dan noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of verder worden verwerkt.

70. De opgevraagde gegevens worden door AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, bewaard voor onbepaalde termijn. Het is noodzakelijk een zicht te krijgen op de evolutie van een bepaalde variabele in de tijd waarvoor ad hoc analyses vanaf de individuele gegevens noodzakelijk zijn.

B.2.3. Frequentie van de toegang en de duur van de machtiging

71. De gegevens kunnen permanent opgevraagd voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26.

72. De machtiging wordt gevraagd voor onbepaalde duur.

B.2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld

73. De gevraagde gegevens zullen intern gebruikt worden door de applicatiebeheerders van DAVINCI (3 personen), de medewerkers van de cel gegevensbeheer en financiering (6 personen) en de verificateurs (5 personen). De VTC benadrukt dat niet-gecodeerde gegevens in geen geval aan derden mogen doorgegeven worden.

B.3. TRANSPARANTIEBEGINSEL

74. Artikel 9 WVP voorziet in een verplichting tot informatie van de betrokken personen van wie persoonsgegevens worden gebruikt.

75. Indien de verantwoordelijke voor de verwerking de gegevens niet rechtstreeks bij de betrokkene heeft verkregen, kan evenwel op deze informatieverplichting een uitzondering worden gemaakt indien de registratie of de verstrekking van de persoonsgegevens verricht wordt met het oog op de toepassing van een bepaling voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, §2, 2e lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat de VTC er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen worden voorzien voor de bescherming van de rechten van de betrokkenen.

76. AHOVOS zal op haar website voorzien in een verklaring waarin het exact gebruik van persoonsgegevens voor DAVINCI wordt toegelicht. De Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie zullen hun centrumreglement aanvullen met een onderdeel over het gebruik van persoonsgegevens. Het voorleggen van het centrumreglement aan elke cursist is verplicht in het kader van de inschrijving (artikel 37, tweede lid, 3°, decreet volwassenenonderwijs).

B.4. BEVEILIGING

77. Het veiligheidsbeginsel voor de verwerkingen van persoonsgegevens, bepaald in artikel 16 WVP, verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het nemen van de passende technische en organisatorische maatregelen om de gegevens die hij verwerkt te beschermen en zich te wapenen tegen afwijkingen van het doeleinde. Het passend karakter van deze veiligheidsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de hiermee gepaard gaande kosten, en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's.

B.4.1. Op het niveau van de aanvrager

78. De veiligheidsconsulent van AHOVOS (en van het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming) is al gekend als veiligheidsconsulent bij het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid. Uit de door AHOVOS meegeleverde stukken blijkt dat zij beschikt over een veiligheidsplan en een veiligheidsbeleid.

B.4.2. Op het niveau van de instantie die de gegevens zal doorgeven

79. Momenteel beschikken de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie niet over een informatieveiligheidsconsulent. Door AHOVOS werd een document "High-level aanpak informatieveiligheid bij Volwassenenonderwijs" opgemaakt. Daarin wordt melding gemaakt van een 'werkgroep veiligheidsbeleid' dat een generiek veiligheidsbeleid zal opmaken dat door de onderwijsinstellingen verder moet worden aangevuld naargelang hun specifieke situatie. De concrete maatregelen om een optimale veiligheid te bereiken zullen worden vertaald als controle- en actiepunten in een veiligheidsplan. Zowel voor het aanvullen van het veiligheidsbeleid als voor het opstellen van een veiligheidsplan (waarin de concrete acties beschreven staan die prioritair moeten aangepakt worden) zorgt Onderwijs en Vorming voor de nodige ondersteuning. De nodige communicatieacties en infosessies zullen hiervoor opgezet worden, met de steun van het Agentschap voor Onderwijs Communicatie.

80. AHOVOS verduidelijkt in de aanvraag dat niet alle maatregelen uit het veiligheidsbeleid meteen kunnen uitgevoerd worden. Daarom zal men de juiste prioriteiten stellen voor het uitvoeren van de nodige acties en deze in een realistisch tijdschema gieten waardoor het veiligheidsplan de facto een meerjarenplan wordt.

81. De auditering van de veiligheidsplannen van de onderwijsinstellingen en de controle op de uitvoer ervan, zal door externe en erkende veiligheidsconsulenten gebeuren. Dit om partijdigheid uit te sluiten. Het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming zal voor de pool aan veiligheidsconsulenten, die voor deze auditering noodzakelijk is, een overheidsopdracht uitschrijven waarop de intekenaars een bepaald volume aan manuren veiligheidsconsulentenschap aanbieden voor een bepaalde prijs. De onderwijsinstellingen kunnen hiervan dan afnemer worden.

82. De VTC beoordeelt de ondersteuning voor het ontwikkelen van een beleid rond informatieveiligheid bij de instellingen van het Volwassenenonderwijs vanuit AHOVOS en vanuit het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming als zeer positief. De VTC bevestigt dat een veiligheidsbeleid en vooral een bewustwording van de sector een proces van vele stappen is. De VTC vraagt AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, haar een concreet stappenplan met prioriteiten en realistisch tijdschema voor te leggen tegen 1 september 2012.

83. De VTC merkt op dat een dergelijke bewustwording enkel mogelijk is door de sector vanaf het begin te betrekken. Het is dan ook noodzakelijk dat de 'werkgroep veiligheidsbeleid' die men wil oprichten ook bestaat uit afgevaardigden uit de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie. Praktisch beschouwd hoeven deze afgevaardigden niet allen fysiek samen te komen. Men kan hen ook informeren door het verspreiden van documentatie.

84. De VTC is van oordeel dat voor de vertegenwoordiging in deze werkgroep elk centrum een afgevaardigde dient aan te duiden die de taken van veiligheidsconsulent zal opnemen. Deze persoon hoeft niet meteen een erkend veiligheidsconsulent te zijn, daar voorzien wordt in ondersteuning vanuit AHOVOS en het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming, maar dient te fungeren als aanspreekpunt. De VTC bepaalt dat de machtiging zal worden opgeschort voor de centra die op 1 september 2012 geen kandidaat-veiligheidsconsulent hebben aangeduid en meegedeeld aan AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs.

IV. BESLUIT

85. De VTC **machtigt** AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, de persoonsgegevens te verkrijgen voor de doeleinden, vermeld in randnummer 22 tot 26, onder de voorwaarden vermeld in deze machtiging.

86. De VTC bepaalt dat AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, haar een concreet stappenplan voorlegt met prioriteiten en realistisch tijds kader m.b.t. het invoeren van een veiligheidsbeleid en veiligheidsplan bij de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie tegen 1 september 2012.

87. De VTC bepaalt dat AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs, haar tegen 1 september 2012 een lijst bezorgt van de kandidaat-veiligheidsconsulenten van alle Centra voor Volwassenenonderwijs en Centra voor Basiseducatie.

88. De VTC stelt dat deze machtiging van rechtswege wordt opgeschort op 1 september 2012 voor de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie die op dat moment geen kandidaat-veiligheidsconsulent hebben aangeduid en meegedeeld aan AHOVOS, afdeling Volwassenenonderwijs.

De Voorzitter

Willem Debeuckelaere